

Adı :

Soyadı :

Sınıfı : No :

B

KİTAPÇIĞI

KAHRAMANMARAŞ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
07.11.2024

SABAH **ORTAK** **SABAH**
OTURUMU **SINAV** **OTURUMU**

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi
I. Dönem I. Ortak Sınavı

1. Fransız İhtilali'nin getirdiği yeni kavramlar çok uluslu yapıya sahip olan Osmanlı Devleti'ni de etkiledi. Osmanlı aydınları ve devlet adamları Fransız İhtilali ile birlikte demokrasi, anayasa, özgürlük kavramlarıyla tanıştılar. Bunun sonucunda Tanzimat ve Islahat Fermanları ilan edildi. Padişahın yanında anayasa ve meclisin de olduğu meşrutiyet yönetimine geçildi.

Buna göre Fransız İhtilali'nin Osmanlı Devleti'ne etkileri açısından aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Siyasi alanda yenilik çalışmaları yapılmıştır.
B) İnsan hakları konusunda gelişmeler başlamıştır.
C) Devlet, ekonomik açıdan zor duruma düşmüştür.
D) Toplumsal alanda eşitlik sağlanmaya çalışılmıştır.

2. Mustafa Kemal, Balkan Savaşlarının ardından Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya ataşemiliter olarak atanmıştır. Sofya Askeri Ataşeliği sırasında Bulgaristan kralı ve çeşitli Avrupa devletlerinin temsilcileriyle tanıştı. Türklerin yaşadığı bölgeleri dolaşarak vatandaşlık haklarının korunması için çalışmalar yapmıştır.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Dış politikayla ilgili çalışmalar yaptığı,
II. Görev bilinci ile hareket ettiği,
III. Diplomatik faaliyette bulunduğu

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Selanik; birçok fikrin ve önemli siyasi olayın ortaya çıktığı, aynı zamanda ekonomik faaliyetlerin geliştiği bir liman şehridir. Ordu merkezidir ve her konuda geniş bir etki alanına sahiptir. Değişik ulusların yaşadığı bir yer olsa da nüfusunun büyük çoğunluğu Türk'tür. Şehirde Müslümanların, Rumların ve Yahudilerin mahalleleri ayrılmıştır.

Verilen bilgiye göre Selanik şehriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kültürel birliğin olduğu bir yerdir.
B) Ticaret ve ulaşım ağı gelişmiştir.
C) Askeri bir merkez konumundadır.
D) Farklı görüşlerin olduğu bir şehirdir.

4. Mondros Ateşkes Antlaşması sonrası yurdun dört bir yanında işgallerin başlaması karşısında Anadolu halkı; Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri kurmuş, Kuvâ-yı Millîye birlikleri oluşturmuş ve Anadolu'nun her yerinde mitingler düzenlemiştir.

Bu durum Anadolu halkının;

- I. mücadelecî,
II. vatansever,
III. kararlı

özelliklerinden hangilerine sahip olduğunu gösterir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

5. I. Dünya Savaşı'nın nedenlerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

- Rusya'nın Panslavizm politikası
- Almanya ve Fransa arasındaki Alsas-Loren sorunu
- Fransız İhtilali ile ortaya çıkan Milliyetçilik düşüncesi
- Sanayi İnkılabı sonucu ortaya çıkan sömürgecilik yarışı

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Rusya'da siyasi olarak çarlık yönetimi sona ermiştir.
B) Savaşın ortaya çıkmasında bir çok neden etkili olmuştur.
C) Fransa, sömürgecilik konusunda lider duruma gelmiştir.
D) Devletler arasındaki sorunlar hukuki yollarla çözülmüştür.

6. Mustafa Kemal'in gençlik yıllarının bir kısmını geçirdiği Manastır Askeri İdadisi, fikir dünyasının ve kişilik özelliklerinin oluşmasında büyük öneme sahiptir. Matematiğe olan ilgisi ve matematikteki başarısı burada da devam etmiştir. Bunun yanı sıra Fransızcaya ilgi duymuş, bu yönde kendini geliştirmiştir. Ayrıca burada Mustafa Kemal'i en çok etkileyen arkadaşlarından biri olan Ömer Naci, ona edebiyat ve şiir merakı aşılamıştır.

Verilen açıklamada aşağıdakilerin hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Mustafa Kemal'in, edebi eserler yazdığından
B) Fransızcanın öğrenilmesi zor bir dil olduğundan
C) Manastır'ın, Mustafa Kemal'in hayatına etkisinden
D) Ömer Naci'nin, eserlerini Manastır'da kaleme aldığından

7. Osmanlı Devleti kaybettiği Kars, Ardahan ve Batum'u geri almak, Orta Asya'da yaşayan Müslüman Türkleri Rus egemenliğinden kurtarmak ve Turancılık idealini gerçekleştirmek amacıyla Kafkas Cephesi'ni açtı. Enver Paşa ve ordusu, 1914 Aralık ayı sonlarında Ruslara karşı Sarıkamış Harekati'nı başlattı. Zorlu kış şartları, salgın hastalıklar ve malzeme eksikliği gibi nedenlerle on binlerce Osmanlı askeri, henüz Ruslarla karşılaşmadan hayatını kaybetti. 1915 yılı başlarında saldırıya geçen Ruslar, Doğu Anadolu'nun büyük bir kısmını işgal etti.

Buna göre Kafkas Cephesi'ndeki başarısızlığın temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İklim koşulları ve ordunun hazırlıksız yakalanması
B) Enver Paşa'nın ordu için farklı savaş taktiği kullanması
C) Askerlerin bir kısmının başka cephelere kaydırılması
D) Türkçülük fikrinin ön planda tutulması

8. • 1906 yılında arkadaşlarıyla birlikte Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurması
• Trablusgarp Savaşı'nda dağınık hâldeki yerli halkı örgütleyip İtalyanlara karşı harekete geçirmesi
• Manastır Askeri İdadisi'nde okurken Türk-Yunan savaşları başlayınca savaşa katılmak için okuldan kaçması

Yukarıdaki öncüllerle Mustafa Kemal'in kişilik özellikleri eşleştirildiğinde hangi seçenek dışta kalır?

- A) Vatanseverlik B) İleri görüşlülük
C) Liderlik D) Teşkilatçılık

9. 18. yüzyılda İngiltere'de başlayan ve diğer Avrupa ülkelerine yayılan Sanayi İnkılabı'yla birlikte insan gücünün yerini makineler aldı. Üretimde ve ulaşımda buhar makinelerinin devreye girmesiyle pamuk, kömür gibi ham maddelere duyulan ihtiyaç daha da arttı. Diğer yandan fazla miktarda üretilen malların pazarlanması da ayrı bir ihtiyaç olarak ortaya çıktı.

Verilen açıklamada Sanayi İnkılabı'nın;

- I. teknik,
II. ekonomik,
III. siyasi

etkilerinin hangilerinden bahsedilmektedir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

10. • İtalya İttifak Devletlerinin, Bulgaristan ise İttifak Devletlerinin safına katıldı.
• Türk ordusunun, I. Dünya Savaşı'nda düşmanı kalıcı olarak püskürtebildiği tek cephe oldu.
• Türkler, İstanbul'u ve Boğazları kurtarıırken İngilizlerin Orta Doğu'ya hâkim olma planlarını da bozdu.

Yukarıda verilen gelişmeler I. Dünya Savaşı'ndaki hangi cephede yaşanmıştır?

- A) Kanal Cephesi B) Suriye Cephesi
C) Çanakkale Cephesi D) Kafkas Cephesi

11. I. Dünya Savaşı öncesi bazı Avrupa ülkeleri çıkarları gereği ya birbirlerine yaklaştılar veya birbirlerinden uzaklaştılar. Mesela topraklarında çok sayıda Slav barındıran Avusturya-Macaristan İmparatorluğu Rus tehdidine karşı Almanya ile yakınlaşırken Rusya bu iki devlete karşı İngiltere ve Fransa ile yakınlaşmıştır.

Verilen açıklamada aşağıdaki gelişmelerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Silahlanma yarışı
- B) Panslavizm politikası
- C) Milliyetçilik hareketleri
- D) Devletlerarası bloklaşma

12. Wilson İlkeleri'nden bazıları şunlardır:

- Savaşta ve barışta, karasuları dışındaki bütün denizlerde mutlak serbestlik sağlanmalıdır.
- Barışı onaylayan ülkeler arasında ekonomik engeller kaldırılmalıdır ve ticaretin eşitlik temelinde yürütülmesi sağlanmalıdır.

Bu maddeler Osmanlı Devleti'ni sırasıyla hangi alanlarda etkilemiştir?

- A) Boğazlar – Kapitülasyonlar
- B) Dış borçlar – Boğazlar
- C) Kapitülasyonlar – Azınlıklar
- D) Azınlıklar – Dış borçlar

13. Kuvâ-yı Millîye 'nin yaptığı faaliyetlerden bazıları şunlardır:

- Millî duyguların canlanmasında etkili oldu.
- Soba borularından top bataryalarına benzer makineler inşa ettiler.
- İşgalcilerin kontrolündeki bazı köprüleri havaya uçurdular.
- Ülkenin bazı bölgelerinde düşmana karşı silahlı baskınlar yaptılar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Kuvâ-yı Millîye'nin işgallere karşı sağladığı başarılarından birisi değildir?

- A) Düşman güçlerini yıpratmaları
- B) Ülkedeki işgallere son vermeleri
- C) Köy ve kasabaları korumaya çalışmaları
- D) Halkın örgütlenmesine katkı sağlamaları

14. Mustafa Kemal gerek eğitim hayatı döneminde gerekse de sonraki süreçte sürekli kitap okumuştur. Okuduğu kitapları detaylı bir şekilde inceleyip notlar almış ve bunlarla ilgili analizler yapmıştır. Ayrıca yabancı yazarları da takip edebilmek ve onların eserlerini okuyup anlayabilmek için yabancı dilini geliştirmeye büyük çaba göstermiştir.

Anlatılan bu durumun Mustafa Kemal'e hangi özelliği kazandırması beklenemez?

- A) Gerçekçi
- B) Yenilikçi
- C) Akılcı
- D) Gelenekçi

15. Aşağıdakilerden hangisi Almanya'nın I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti ile müttefik olmak istemesinin dinî nedenidir?

- A) Jeopolitik konumunu kullanmak istemesi
- B) Halifelik gücünden faydalanma düşüncesi
- C) Ham madde gücünden yararlanmak istemesi
- D) Yeni cephele açarak savaş yükünü hafifletme düşüncesi

16. Aşağıdaki tabloda Mondros Ateşkes Anlaşması'nın bazı maddeleri ve yorumları verilmiştir.

	Mondros Ateşkes Anlaşması'nın maddesi	Maddenin yorumu
I.	Osmanlı Devleti'nin elindeki tüm savaş esirleri serbest bırakılacak, fakat İtilaf Devletlerinin elindeki Türk esirler geri verilmeyecektir.	Devletlerarası eşitlik ilkesine göre hareket edilmiştir.
II.	Osmanlı orduları derhâl terhis edilecektir.	Devlet savunmasız bırakılmak istenmiştir.
III.	İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehlikeye düşürecek bir durumun ortaya çıkması hâlinde Osmanlı Devleti'nin herhangi bir stratejik noktasını işgal hakkına sahip olacaklardır.	Osmanlı Devleti, işgale açık hale gelmiştir.
IV.	Hükûmet haberleşmesi hariç telsiz, telefon, telgraf ve kabloları İtilaf Devletleri tarafından denetlenecektir.	Haberleşme ağı denetim altına alınmıştır.

Buna göre hangi öncülde yer alan maddeye yapılan yorum **yanlıştır**?

- A) I B) II C) III D) IV

17. Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesine dair anısı şu şekildedir: "Selânik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet, askerî rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selânik'e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim."

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi **çıkarılamaz**?

- A) Geleceğine yönelik kararlar alırken cesur davranmıştır.
B) Askerliğe ilgi duymasında sosyal çevresinden etkilenmiştir.
C) İdealist ve kararlı bir kişilik özelliğine sahiptir.
D) Askerlik mesleğinde önemli görevlere gelmiştir.

18. I. Dünya Savaşı başladığında siyasi yalnızlıktan kurtulmak isteyen Osmanlı yöneticileri, bu savaşta tarafsız kalabilmenin mümkün olamayacağını görmüş ve iki gruptan birine katılmak gerektiğini düşünmüştür. Bu nedenle İngiltere ve Fransa ile ittifak kurmak istemiş ancak İngiltere ve Fransa hem müttefikleri Rusya'nın bunu istememesi hem de Osmanlı topraklarını paylaşma amacıyla oldukları için bu teklifi kabul etmemiştir. Bunun üzerine İttihat ve Terakki'nin ileri gelenleri Almanya'ya yaklaşmışlardır.

Verilen açıklamaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine **ulaşılabilir**?

- A) İtilaf Devletleri, Osmanlı topraklarını parçalamayı amaçlamıştır.
B) Osmanlı yönetimi, savaşta yalnız kalmamak için Almanya'ya yakınlaşmıştır.
C) Fransa, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü korumayı hedeflemiştir.
D) Osmanlı Devleti, savaş dışı kalmanın tehlikeli olacağını düşünmüştür.

19. Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak isteyen aydınlar, farklı fikir akımları ortaya attılar. Bu fikir akımlarından biri de Osmanlıcılıktır.

Bu akımı savunan aydınlar, aşağıdakilerden hangisini amaçlamışlardır?

- A) Türkleri millî duygular etrafında birleştirmeyi
B) Eşit haklara sahip bir toplum yapısı oluşturmayı
C) Bilim ve teknolojiye gelişmeleri takip etmeyi
D) Halifenin, Müslümanlar üzerindeki dini gücünü kullanmayı

20. Mustafa Kemal, 1899 yılında İstanbul'da bulunan Harp Okulu'na başladı. O, İstanbul'da bulunduğu dönemde askerlik bilgisiyle birlikte genel kültürünü de geliştirdi. "Bir kurmay subay kesinlikle yabancı dil bilmelidir, bunun aksini düşünmek büyük hatadır." diyerek Fransızca öğrenmeye daha çok zaman ayırdı.

Bu parçada Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) İleri görüşlülük B) Çağdaşlık
C) Teşkilatçılık D) Vatan sevgisi